Meglepő halálozási okokról tudósítanak az anyakönyvek

[Fókuszban] 2013.03.06 12:10

Érdekes következtetések vonhatóak le az adott kor halálozási körülményeiről és házasodási szokásairól a lakosság adatait legjobban lefedő anyakönyvekből - mondta el rádiónkban Berkes József, a Magyar Nemzeti Levéltár főlevéltárosa, aki a névadási szokásokról és az anyakönyvkutatás buktatóiról is beszélt. A hely- és tudománytörténeti kutatások fontos forrása lehet az a készülő adatbázis is, amely a történelmi Magyarország lakóinak fennmaradt személyi adatait fogná egybe – közölte Szögi László, az ELTE Egyetemi Levéltár igazgatója.

Az anyakönyvek fedik le legjobban a lakosság adatait. A legelterjedtebb ilyen jellegű dokumentumokból emellett a legkevesebb szakértelemmel a legtöbb genealógiai adatot lehet kinyomozni. A Rádió Orient műsorában Berkes József elmondta, az anyakönyvek egyidősek a kereszténységgel. A keresztényüldözés időszaka végén az egységes Római Birodalom nyugati felében az őskeresztények az élők listáit állították össze. A keleti egyházrészben pedig a misék végén könyörgéseket olvastak fel listákról a mártírokért, majd később az összes elhunytért. Az anyakönyvezés e gyökerei feledésbe merültek, a 12-14. századig senki sem foglalkozott a kérdéssel – magyarázta a Magyar Országos Levéltár főlevéltárosa.

Az OrientPress Hírügynökség közigazgatási rádiójának vendége elmondta, az 1530-as években az angol és a francia államban vezették be először a kötelező anyakönyvezést. Az egyház ezt később vezette be, az 1563-as tridenti zsinaton rendelte el a keresztelési és házassági anyakönyvek vezetését. A római szertartásos könyv már 5 anyakönyvet, a születési, a házassági, a halotti, a konfirmálási adatokat és a lelkek listáját rögzítette. Berkes József kiemelte, 1822-től a visszakeresések egyszerűsítésére mutatókat vezettek be, majd 1827-től másodpéldányok vezetésére kötelezték az egyházakat. „További mérföldkő 1895. október 1-je, amikor a kötelező egyházi anyakönyvezés helyett a polgári anyakönyvezést helyezték előtérbe” – hangsúlyozta.

A főlevéltáros elmondta, az anyakönyvek vizsgálatából érdekes következtetéseket vonhatunk le. A halálozási adatok megtekintésekor az óriási csecsemőhalandóságot emelte ki. Emellett megdöbbentő adat, hogy már a 19. század végén gyakori volt a rák. „A mai ember számára meglepő halálozási okokkal szembesülhetünk. A fertőzéses betegségek dominálnak, azonban emellett az éhezés, a fagyás, a bírói kivégzés fojtással megjelölésekkel is felbukkannak” – emelte ki a vendég.

A családnevek a lakosság felszaporodásával és az adminisztratív ügyintézés elterjedésével váltak érdekessé. A származási hely, a népnevek és az állatnevek mellett a foglalkozásokból és a testi adottságokból is származnak a családnevek. Berkes a keresztnevekkel kapcsolatban a névhalmozás jelenségét részletezte. „A főnemeseknél 5-6, a Habsburgoknál akár 16 keresztnév sem volt ritka. Az uralkodók a kereszténység védőszentjét megtisztelve a Mária nevet is felvették. Az elmúlt években a szappanoperák neveinek átvétele terjedt el” – emelte ki a főlevéltáros.

A közelmúltban kezdeményezés indult az ország levéltárainak részvételével egy olyan adatbázis létrehozására, amely a történelmi Magyarország lakóinak fennmaradt személyi adatait fogná egybe. A Rádió Orient műsorában Szögi László elmondta, a projekt első lépésében a felsőoktatási intézmények anyakönyveit dolgozzák fel 1848-ig. A hosszú távú tervek között az időtáv kiszélesítése, valamint az egyházi anyakönyvek feldolgozása is szerepel. Az ELTE egyetemi levéltárának és könyvtárának igazgatója hozzátette, az anyakönyveket nemcsak digitalizálják, hanem elektronikus adatbázisba rendezik. „Az egy-két évtizedes projekt befejezése után az adatbázis a közös magyar levéltári portálon lesz elérhető” – hangsúlyozta a vendég.

Szögi elmondta, a projekt a Nemzeti Kulturális Alap támogatása mellett alapítványi hozzájárulására is számít. „A kezdeményezés széles társadalmi igényt elégít ki, szélsőséges tömegeket mozgósít a saját múlt kutatása után. Remélhetően a kulturális élet irányítói is felismerik a hasznot” – jelentette ki az igazgató. Szögi László hozzátette, az adatbázis a családtörténeti munkák mellett a hely-, a tudomány- és a szakmatörténeti kutatások fontos forrása lehet. Kutatható lenne például, hogy őseink felekezetek vagy társadalmi rétegek szerint hol tanultak.

Az ELTE levéltárának és könyvtárának igazgatója a szomszédos országok levéltáraival folytatott egyeztetéseket eredményesnek ítélte meg. Erdélyben nagyon pozitív a helyzet: komoly forráskiadás történt az elmúlt évtizedekben. Szlovákiában kevés az ilyen jellegű munka, itt közös kiadásokat szeretnének. Berkes József hozzátette, a Magyar Nemzeti Levéltár 2-3 éven belül, az egyházi anyakönyvek feldolgozásakor kapcsolódhat be a projektbe.

A teljes műsort meghallgathatja az alábbiakban:

Lejátszás | MP3 letöltése

OrientPress Hírügynökség

Hír megosztása Facebook-on
Hír megosztása Twitter-en
Hír megosztása iWiWen

Hír nyomtatása
Küldje el ismerősének ezt @ hírt...

Vissza

Kormányzat
- Orbán Varsóban: Magyarország...
- Navracsics: a közigazgatási...
- Változik az önkormányzati...
- Döntött a Parlament: módosul a...
- Emmi: több mint 2400 nyugdíjas korú...

Nemzetgazdaság
- Így mentik a devizahiteleseket?
- A nagyobb cégeknél még mindig...
- Új területeket is vizsgál idén az...
- Letette esküjét az MNB új elnöke és...
- Együtt hoztuk össze a...

EU
- 0,9 százalékkal nőtt a...
- Szigorúbb tőkemegfelelési...
- Románia és Bulgária messze van még...
- 14 milliárd forintot kapunk a...
- Április 14-én tartanak európai...

Első kézből
- Széleskörű együttműködés a személy...
- Járási központ lett Devecser...
- Sikeresen zárult Budapesten a...
- A jó vezető nyomában: „a...
- „Az előkerült hibát még ki...

Irányító
- Az Alkotmánybíróság döntött az...
- Tudnivalók az árvaellátásról és a...
- Tájékoztatás a Harmonizált Áruleíró...
- Támogatás az Országos Dokumentum...
- Országgyűlési döntés a helyi...

Életmód
- Kombinált kezelés válthatja fel az...
- Segíti a pozitív gondolkodásmódot a...
- A szex a migrén új gyógymódja!
- Fájdalom nélkül is támadhat a...
- 5 millió forint bírságot szabtak ki...

Látókör
- Megtérül a meteor okozta kár -...
- Házhoz mennek a szelektív...
- Drónt láttak New York felett
- Elment az El presidente
- Veszélyes csúcsokon az amerikai...

Fókuszban
- Meglepő halálozási okokról...
- Zongor Gábor: „Alkotó lélnyek...
- Nagyhalak lehetünk az uniós piacon
- Adományháló: már Magyarországot is...
- Felére csökkentették a tűzoltók a...

Ajánló
- Új helyszínnel bővül az áprilisi...
- A Punnany Massif és a Kaukázus is...
- Idén tavasszal ismét tavaszi...
- Mesterségem címere - különleges...
- A pszeudomorfózáktól a púderig -...

Lapszemle

Nőtt a devizatartalék, exportból él a gépipar és öregszenek a hűtők - Lapszemle

A sikeres dollárkötvény-kibocsátás miatt 1–1,5 milliárd euróval nőhetett februárban a jegybank devizatartaléka, amelynek lehetséges felhasználásáról élénk vita zajlik – írja a Magyar Nemzet. Tavaly az export éltette a hazai gépipart, amelynek belföldön kifejezetten rosszak voltak az értékesítés feltételei. Javulás az idén sem igen várható – számol be a Világgazdaság. A Metropol szerdai cikke szerint egyre öregebb háztartási gépeket használnak a magyar háztartások: 2009-hez képest minden készüléktípus esetén nőtt a nyolcévesnél idősebb nagyháztartási gépek aránya.

Ajánló

Új helyszínnel bővül az áprilisi Titanic Filmfesztivál
Új helyszínnel bővül az áprilisi Titanic Nemzetközi Filmfesztivál: a 20. születésnapjához érkezett jubileumi rendezvény filmjeit az Uránia, az Örökmozgó, a Toldi mozi és az A38 hajó mellett a Puskinban is láthatja a közönség.

A Punnany Massif és a Kaukázus is fellép az Alfán
Újabb nevekkel bővült az Alfa Fesztiválon fellépők névsora. Az eddigi zenekarokhoz csatlakozott, és július 18. és 20. között a várpalotai Cseri Parkerdőben biztosan fellép a Punnany Massif, az újjáalakult Kaukázus, az Ossian és a Moby Dick. A rendkívül olcsó bérleteket már meg lehet vásárolni.

Idén tavasszal ismét tavaszi fesztivált rendeznek Győrben
Az utóbbi évek hagyományaihoz hűen Győr idén is számtalan kulturális meglepetést tartogat, a 17. Győri Tavaszi Fesztivál színvonalas és változatos eseményekkel várja az érdeklődőket március 15. és április 6. között.

Mesterségem címere - különleges szerszámkiállítás a Közlekedési Múzeumban
Különleges eszközök, különleges mesterségek mutatkoznak be a Magángyűjtők Hónapján a Közlekedési Múzeumban. A „Mesterségem címere” című időszaki kiállításban négy mesterség ma már elfeledett, vagy a kívülállók részére soha nem látott munkaeszközei láthatók.

A pszeudomorfózáktól a púderig - 31. Miskolci Nemzetközi Ásványfesztivál
Különleges és ismert ásványok pompáznak március 9-én és 10-én a Miskolci Egyetemen, ahol idén is megrendezik Közép-Európa egyik legjelentősebb ásványfesztiválját.

Rádió Orient
a közigazgatás rádiója

Mobilról | Flash

ÉPP MOST HALLHATÓ
A Remény Emberei

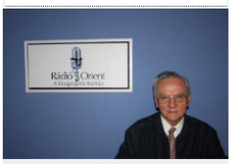

március 06. 15:00
ÉLŐ
Téma: Hogyan ötvöződhet a hit és a tudomány egy ember életében?
Vendég: Dr. Csurgay Árpád Széchenyi-díjas villamosmérnök, nanotechnológus, egyetemi tanár, az MTA tagja. A műsor mentora és moderátora: Szűcs Balázs atya

MŰSORAINK
- Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, Területi Közigazgatásért és Választásokért Felelős Államtitkárság
- Budapest Főváros Kormányhivatala
- Pest Megyei Kormányhivatal
- Zala Megyei Kormányhivatal
- Fejér Megyei Kormányhivatal
- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal
- Veszprém Megyei Kormányhivatal
- Gödöllő Város Önkormányzata
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal
- Somogy Megyei Kormányhivatal
- Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros
- Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal
- Belügyminisztérium Oktatási, Képzési és Tudományszervezési Főigazgatóság
- BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
- Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala
- The Show Must Go On
- Közigazgatás Extra
- Köz-Vélemény
- Kimondott szavak
- Jogalkalmazási Show
- Közigazgatási Műhelytitkok
- A Remény Emberei
- Önkormányzati Kerekasztal
- Betekintünk a tárgyalóterembe
- Paragrafus
- Járom az utam
- Legjobbak
- Közigazgatás Szolgáltatói

Tovább az Archívumhoz

© 2006 - 2013 OrientPress Hírügynökség Kft. | Készítette: Kelesys Kft.